

ความหมายแฝงของคำ "ศุขญิง" จากความเปรียบ

4.1 ความหมายของคำ "ศุขญิง"

ดังที่กล่าวในบทที่ 2 เรื่องการศึกษาความหมายของคำว่า คำ ๆ หนึ่ง อาจมีได้หลายความหมาย แต่ละความหมายหลายความหมายนั้นแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภทคือ ความหมายนัยตรง และความหมายแฝง ความหมายนัยตรงเป็นความหมายที่ได้จากภาษาโดยตรงโดยไม่เกี่ยวกับผู้พูดผู้ฟังหรือสิ่งแวดล้อม เป็นความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรมที่กำหนดไว้เป็นระเบียบที่เป็นที่ยอมรับ เข้าใจและใช้ร่วมกันในหมู่หรือสังคมของผู้พูดภาษาเดียวกัน ส่วนความหมายแฝงเป็นความหมายที่เพิ่มขึ้นไปจากความหมายนัยตรง ความหมายชนิดนี้จะเป็นความหมายที่แสดงให้เห็นถึงทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดและผู้ฟัง การเข้าใจหรือการที่จะสื่อความหมายแฝงใด ผู้ฟังต้องเข้าใจเจตนาหรือความคิดของผู้พูดด้วย ด้วยเหตุนี้ความหมายของคำ "ศุขญิง" หรือสิ่งที่ถูกเปรียบในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้จึงแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

4.1.1 ความหมายนัยตรง การวิเคราะห์ความหมายชนิดนี้ของคำ "ศุขญิง" ใช้หลักการเกี่ยวกับการวิเคราะห์แบบเปรียบเทียบที่กล่าวไว้ใน 3.3 คือ ใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานฉบับ 2493 ซึ่งให้ความหมายของ "ศุขญิง" ดังนี้

ศุขญิง น. คนที่ออกลูกโต
ความหมายดังกล่าวนำมาเขียนใหม่ในรูปอรรถลักษณะได้ดังนี้
ศุขญิง

- (ท) + มนุษย์
- (ท) + โทก่าเน็คลูกโต
- (ท) + สืบพันธุ์โต

และจากการสัมภาษณ์บุคคลกับคนทั่วไป พบว่า เมื่อพูดถึงศุขญิง คนทั่วไปมักนึกถึงความบริสุทธิ์ควบคู่ไปด้วย คือ ศุขญิงคนนั้นหรือคนนั้นบริสุทธิ์หรือไม่ ดังนั้นจึงใช้อรรถลักษณะ [+ บริสุทธิ์] เป็นอรรถลักษณะทำให้ความหมายของคำ "ศุขญิง" สมบูรณ์ขึ้น ดังนั้นความหมายนัยตรงของคำ "ศุขญิง" เขียนใหม่ให้สมบูรณ์ในรูปอรรถลักษณะได้ ดังนี้

ศัพฺพํ

(ท) + มนุษย์
(ท) + โลก้าเนกโลกิโต
(ท) + สัพพันธุโค
(ธ) ± บริสุทธิ

4.1.2 ความหมายแฝง คือความหมายที่เพิ่มขึ้นไปจากความหมายโดยตรง เป็นความหมายที่แสดงให้เห็นถึงทัศนคติ และความรู้สึกนึกคิดของผู้พูด โดยเฉพาะเมื่อผู้พูดไม่ต้องการพูดหรือบอกความหมายของสิ่งนั้น ๆ โดยตรง แต่ใช้การเปรียบเทียบกับสิ่งอื่นกับอีกสิ่งหนึ่งแทน ควบคู่กับความหมายแฝงจึงเห็นได้จากข้อความประเภทความเปรียบเทียบ การศึกษาวิเคราะห์ความหมายของความเปรียบเทียบ มีความหมายของแบบเปรียบเทียบเป็นสิ่งสำคัญ และความหมายของแบบเปรียบเทียบจะดูขยายที่ไปยังสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบให้เกิดความหมายใหม่ที่เรียกว่าความหมายแฝง

ในการวิเคราะห์ความหมายของแบบเปรียบเทียบ 93 แบบเปรียบเทียบในบทที่ 3 ผู้วิจัยพบว่าสามารถแบ่งแบบเปรียบเทียบเป็น 12 กลุ่ม ตามอรรถลักษณะที่สำคัญ 12 อรรถลักษณะ อรรถลักษณะแต่ละอรรถลักษณะเป็นอรรถลักษณะประจำกลุ่มของแบบเปรียบเทียบ ซึ่งได้แก่

[+ มี 1 เท่านั้น]

[+ มีราคา]
[- หางาย]

[+ มีประโยชน์]

[+ ใหญ่โตมากกว่าโทษ]

[+ ของชั่วคราว]

[+ หางาย
+ ชื่อโคควยเงิน]

[- ช่วยตัวเองโค]

[- ใจใจโค]

[- มีชีวิตจิตใจ]

- [- จำเป็นสำหรับชีวิต]
- [- คนต้องการ]
- [- มีเกียรติ]

4.2 ประเภทของความหมายแฝง

อรรถลักษณะของแบบเปรียบเทียบ 12 อรรถลักษณะในข้อ 4.1.2 ข้างต้นนี้จะถูกขยายไปยังคำ "ผู้หญิง" ทำให้เกิดความหมายแฝงขึ้น อรรถลักษณะบางอรรถลักษณะจะบอกความหมายแฝงที่เป็นคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้หญิงโดยตรง แต่บางอรรถลักษณะของอาศัยการตีความประกอบจึงจะเข้าใจความหมายแฝงที่บอกลักษณะดังกล่าว ดังนั้น เราจึงอาจแบ่งความหมายแฝงที่ได้จากอรรถลักษณะของแบบเปรียบเทียบออกเป็น 2 ประเภท คือ

4.2.1 ความหมายแฝงที่ได้จากอรรถลักษณะโดยตรง คือ ความหมายแฝงที่บอกคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้หญิงอย่างเด่นชัดโดยไม่ต้องตีความ มี 10 อรรถลักษณะ คือ

- [+ มีราคา]
- [- หาง่าย]
- [+ มีประโยชน์]
- [+ ใหญ่กว่ามากกว่าโทษ]
- [+ หาง่าย]
- [+ ซื้อได้ด้วยเงิน]
- [- ช่วยตัวเองได้]
- [- ไวใจได้]
- [- มีชีวิตจิตใจ]
- [- จำเป็นสำหรับชีวิต]
- [- คนต้องการ]
- [- มีเกียรติ]

เมื่อความเปรียบเทียบผู้หญิงซึ่งมีแบบเปรียบเทียบที่มีอรรถลักษณะ เช่น $\begin{bmatrix} +มีราคา \\ -หาง่าย \end{bmatrix}$ ผู้อ่านหรือผู้ฟังก็จะเข้าใจความหมายแฝงของผู้หญิงในทันทีว่าผู้หญิงเป็นสิ่งที่มีความค่าและหาไม่ได้ง่าย เป็นต้น

4.2.2 ความหมายแฝงที่ได้จากการตีความอรรถลักษณะ อรรถลักษณะบาง
อรรถลักษณะไม่ได้ให้ความหมายแฝงที่บอกคุณสมบัติ ของผู้หญิงอย่างเด่นชัด ต้องอาศัย
การตีความประกอบจึงจะเข้าใจคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้หญิง ได้ อรรถลักษณะ

[+ ของชั่วคราว]

[+ มี 1 เท่านั้น]

เมื่อความเปรียบผู้หญิงซึ่งมีแบบเปรียบที่มีอรรถลักษณะ + ของชั่วคราว คนทั่วไปจะเข้าใจ
ความหมายแฝงของ "ผู้หญิง" จากการตีความว่าผู้หญิงเป็นสิ่งที่มิไว้เพื่อความต้องการทางเพศ
ของผู้ชาย สำหรับความเปรียบผู้หญิงซึ่งมีแบบเปรียบที่มีอรรถลักษณะ +มี 1 เท่านั้น
มีการตีความได้ 2 อย่างขึ้นอยู่กับเพศของผู้เปรียบ ถ้าผู้เปรียบเป็นผู้หญิง ผู้อาหรือผู้ฟัง
จะเข้าใจจากการตีความว่า ความบริสุทธิ์ของผู้หญิงของผู้หญิงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้า
สูญเสียความบริสุทธิ์หรือพรหมจรรย์ไปแล้วจะไม่มีโอกาสไถ่กลับคืนมาอีก แต่ถ้าผู้เปรียบเป็น
ผู้ชาย ผู้อาหรือผู้ฟังก็จะเข้าใจโดยการตีความว่าผู้หญิงเป็นสิ่งที่มีความค่าที่หาสิ่งอื่นมาทดแทน
ได้ ดังนั้น การตีความอรรถลักษณะทั้ง 2 อรรถลักษณะข้างต้น ทำให้ให้ความหมายแฝงของ
ผู้หญิง 3 ความหมายแฝง ดังนี้

[+ ของชั่วคราว] ตีความว่าหมายถึง [+เพื่อความต้องการทางเพศ]

[+ มี 1 เท่านั้น] ตีความว่าหมายถึง [+ความบริสุทธิ์เป็นสิ่งสำคัญ]

หรือ[- มีสิ่งทดแทนได้]

ดังนั้น จากอรรถลักษณะของแบบเปรียบ 12 อรรถลักษณะ เราจะได้ความหมาย
แฝงของ "ผู้หญิง" 13 ความหมายแฝง

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายแฝงและเพศของผู้เปรียบ

ในการศึกษาความเปรียบนั้น ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติฐานไว้ว่า เพศของ
ผู้เปรียบมีความสำคัญในแง่ที่ว่า ผู้เปรียบดวงเพศนั้นอาจเลือกความหมายแฝงของ "ผู้หญิง"
ต่างกันและผู้เปรียบต่างเพศกันอาจเลือกแบบเปรียบที่ต่างกันสำหรับสื่อความหมายแฝงเดียวกัน

ในความหมายแฝง 13 ความหมายนี้ ผู้วิจัยพบว่า ความหมายแฝงมีความ
สัมพันธ์กับเพศของผู้เปรียบและแบบเปรียบ ดังนี้

1. [+ เพื่อความต้องการทางเพศ]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ

มวนขุหรี

ของกิน

คุกตา

ของเล่น

เหยื่อ

รถยนต์

บันได

ทางผ่าน

ศาลา

หนทคลอง

เครื่องทคลอง

ทางผ่าน

สะพาน

ชายคาหลบฝน

คุกตาอย่าง

สิ่งของรองรับใคร

2.

[- มีชีวิตจิตใจ]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ

กอนอิฐ

ทรายใตุนคัก

ทอนไม้

อิฐปาก

หลักตอ

3.

[- จำเป็นสำหรับชีวิต]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ

ส่วนเกิน

กำไร

สำรอง

4.

[- คนต้องการ]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ

มาลีเคยมีแมลง

คอกไม้เมื่อวาน

แดงธาดาย

มาลีริมทาง

กาก

เคน

แกงด้วยเกา

แกงกินแล้ว

ก้นบุหรื

กากรัก

เศษอาหาร

ผ้าเก่าที่เคล้าโคลนคม

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ

คอกไม้ซ้ำกลับ

น้ำตาลกนแก้ว

แดงเดาศาย

คอกหญ้า

5.

[+ ความบริสุทธิ์เป็นสิ่งสำคัญ]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ

จาว

ไมลมูลก

ชั้นปลามัน

ไซ

ไซแดง

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ

(ไม่มี)

6.

[+ หาง่าย
+ ชื้อโคตวยเงิน]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ

ของซื้อของขาย

ของเรียงรายตามท้องตลาด

สินค้าพื้นเมือง

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ

(ไม่มี)

7. [- ช่วยตัวเองได้]
<p>ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ
ลูกไก่
ลูกไก่ในกำมือ
คินเหนียว
นาวากลางทะเล
ไม้เลื้อย</p> | <p>ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ
(ไม่มี)</p> |
|---|--|
8. [- ไวใจได้]
<p>ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ
(ไม่มี)</p> | <p>ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ
งู
งูเห่า
งูพิษ
ลิง
ปูไชหลง
โกหลง
ไกตาฟาง
เดาวิสัย
มีคคม
เสือ</p> |
|---|--|
9. [- มีเกียรติ]
<p>ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ
(ไม่มี)</p> | <p>ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ
วัวควาย</p> |
|---|--|

10.

[- มีสิ่งทดแทนใด]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ
(ไม่มี)

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ
ดวงตะวัน
เคียน
หัวใจ
กาย
ดวงใจ
หลังคาบ้าน

11.

[+ มีราคา
- หางาย]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ
(ไม่มี)

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ
มณี
ดวงมณี
ดวงแก้ว
เพชรงามน้ำหนึ่ง

12.

[+ มีประโยชน์]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ
(ไม่มี)

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ
หัวใจ
แก้วตา
ดวงตา
ดวงใจ
ดวงตะวัน
เคียน
น้ำ
หลังคาบ้าน

13.

[+ ใหญ่กว่าไทย]

ผู้หญิงเป็นผู้เปรียบ
(โฉม)

ผู้ชายเป็นผู้เปรียบ
สิ่งศักดิ์สิทธิ์

เครื่องราง

ดังนั้น เราอาจสรุปได้ว่า ความหมายแฝงที่ผู้เปรียบเป็นผู้หญิงใช้ในการเปรียบ
 ผู้หญิงมีจำนวนน้อยกว่าที่ผู้เปรียบที่เป็นผู้ชายใช้ ในจำนวน 13 ความหมายแฝงดังกล่าว
 แล้ว ผู้เปรียบที่เป็นผู้หญิงใช้ 7 ความหมาย คือ ความหมายแฝงที่ 1-7 ส่วนผู้เปรียบที่
 เป็นผู้ชายใช้ 10 ความหมาย คือ ความหมายแฝงที่ 1 -4 และ 8 - 13 ผู้เปรียบต่าง
 เพศกันจะใช้ความหมายแฝงต่างกัน แต่มีการใช้ความหมายแฝงเหมือนกันด้วย คือความ
 หมายแฝงที่ 1 - 4 นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังพบว่าในการสื่อความแฝงเดียวกันผู้เปรียบ
 ต่างเพศกันจะเลือกแบบเปรียบที่ต่างกัน เช่น ในการเลือกแบบเปรียบที่สื่อความหมาย
 แฝงว่า ผู้หญิงเป็นผู้ไม่มีชีวิตจิตใจ ผู้เปรียบที่เป็นผู้หญิงเลือก "ก้อนอิฐ" "ท่อนไม้"
 "อิฐบุ้น" หรือ "หลักคอ" เป็น แบบเปรียบ แต่ผู้เปรียบที่เป็นผู้ชายจะเลือก "ทรายใต้
 ดุนศึก" เป็นแบบเปรียบ

4.4 ทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดของผู้เปรียบที่มีต่อผู้หญิง

ความหมายแฝงที่ได้จากความเปรียบที่ผู้เปรียบมีทั้งผู้หญิงและผู้ชายแสดงให้เห็นว่า
 ทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดของผู้เปรียบทั้งสองเพศที่มีต่อผู้หญิงต่างกัน ดังนี้

4.4.1 ผู้เปรียบที่เป็นผู้หญิง ความหมายแฝงที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับตัวเองมีดังนี้

- [+ เพื่อความต้องการทางเพศ]
- [+ หางาย
- [+ ชื่อโคควยเงิน]
- [- ช้อยตัวเองโค]
- [- มีชีวิตจิตใจ]
- [- จำเป็นสำหรับชีวิต]
- [- คนต้องการ]
- [+ ความบริสุทธิ์เป็นสิ่งสำคัญ]

ความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้เปรียบเทียบเป็นผู้หญิงให้ต้นคคือ ผู้หญิงเป็นสิ่งหรือคนที่ไม่มีความสำคัญ มีสภาพที่ต่ำต้อย เป็นฝ่ายที่ต้องรับการกระทำคือ เป็นที่ระบายนความทองการทางเพศของชาย และเมื่อมีครอบครัวทองอยู่ใคอำนาจของผู้เป็นสามี

4.4.2 ผู้เปรียบเทียบเป็นผู้ชาย ความหมายแฝงที่ผู้ชายใช้ในการเปรียบเทียบผู้หญิงมีดังนี้

- [- มีสิ่งทดแทนใด]
- [+ มีราคา]
- [- หางาย]
- [+ มีประโยชน์]
- [+ ใหญ่โตมากกว่าโทษ]
- [+ เพื่อความทองการทางเพศ]
- [- มีชีวิตจิตใจ]
- [- จำเป็นสำหรับชีวิต]
- [- คนทองการ]
- [- ไวใจใด]
- [- มีเกียรติ]

ความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้เปรียบเทียบเป็นผู้ชายมีต้นคคือ และความรู้สึกนึกคทั้งที่คและไม่คคือผู้หญิง คังนี้

ก. ต้นคที่ค คือการยกย่องว่าผู้หญิงเป็นสิ่งหรือคนที่มีคุณค่า ที่มีประโยชน์ มีความสำคัญที่ไม่มีสิ่งอื่นใดมาทดแทนใด คังจะเห็นคจากความหมายแฝง 4 ความหมายแรก

ข. ต้นคที่ไม่ค คือ ผู้ชายจะเห็นผู้หญิงเป็นสิ่งหรือคนที่ไม่มีความสำคัญ ไม่มีสภาพที่ต่ำต้อย มีไว้เพื่อระบายนความทองการทางเพศของตน และยส์คคว่าผู้หญิงเป็นเพคที่ไวใจไม่ค ไม่มีความเกียรติควรแก่การยกย่อง คังจะเห็นคจากความหมายแฝง 6 ความหมายที่เหลือ

4.5 สรุปวิเคราะห์ความหมายแฝงของ "ผู้หญิง" จากความเปรียบเทียบ

การวิเคราะห์ความหมายแฝงโดยใช้ความเปรียบเทียบที่ผู้เปรียบเทียบทั้ง 2 เพคเป็นข้อมูล อาจสรุปคังนี้

1. จำนวนความหมายแฝงที่ผู้เปรียบเป็นผู้หญิงใหม่น้อยกว่าที่ผู้เปรียบที่เป็นผู้ชายให้
2. ในกรณีที่ผู้หญิงและผู้ชายให้ความหมายแฝงเหมือนกัน ผู้วิจัยพบว่าแบบเปรียบเทียบที่ผู้เปรียบทั้ง 2 เพศ เลือกใช้จะต่างกัน
3. ผู้หญิงและผู้ชายมีทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดต่อผู้หญิงต่างกัน กล่าวคือผู้หญิงจะมีทัศนคติที่ไม่ดีไม่ยกย่องตนเอง เห็นตนเองเป็นสิ่งที่หรือคนที่ไม่มีความสำคัญ มีสภาพที่ค่าคือเป็นฝ่ายที่รองรับการกระทำคือ เป็นที่ระบายความต้องการทางเพศของชาย และเมื่อมีครอบครัวคืออยู่ใต้อำนาจของผู้เป็นสามี ส่วนผู้ชายจะมีทัศนคติที่ดี ที่ยกย่องผู้หญิงคือ เป็นผู้หญิงเป็นคนที่มีความค่า มีราคา มีความสำคัญที่หาสิ่งอื่นมาทดแทนได้ยาก และทัศนคติที่ไม่ดีไม่ยกย่องผู้หญิง คือ เห็นผู้หญิงเป็นสิ่งที่ไม่มีคุณค่า ไม่มีความสำคัญ มีไว้เพื่อความต้องการทางเพศของตน นอกจากนี้ผู้ชายยังแสดงการดูถูกเหยียดหยามว่าผู้หญิงเป็นคนที่ไวใจไม่ได้ที่คอยคอยเกี้ยว เป็นคน